

**MELLERUDS
KOMMUN**

Uppföljning av arbetet enligt Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2023

Bild med gula blommor vid en sandstrand

Inledning

Melleruds kommun har en tillgänglighetspolicy och en Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023. Policyn uttrycker kommunens viljeinriktning för arbetet med tillgänglighet medan handlingsplanen ska omsätta policyn i praktiska aktiviteter. Båda dokumenten är framtagna av en arbetsgrupp med representanter från Kommunala funktionshinderrådet, alla förvaltningar, det kommunala bolaget Melleruds bostäder AB och sakkunniga.

Handlingsplanen

I handlingsplanen presenteras två övergripande fokusområden för kommunens arbete med tillgänglighet åren 2021-2023. Fokusområdena är kunskap och information. Handlingsplanen utgår från de två fokusområdena och anger övergripande aktiviteter som ska genomföras.

Uppföljning

Arbetet med tillgänglighet ska följas upp en gång per år (dnr: KS 2023/574). Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljningen som bygger på rapporter från det arbete som skett i kommunens nämnder. Efter rapporttillfället tas resultatet upp vid Kommunala funktionshinderrådet.

Tillvägagångssätt

Uppföljningen består av två delar: dels en redovisning utifrån handlingsplanens aktiviteter inom fokusområdena kunskap och information. Dels en redovisning av verksamheternas övriga tillgänglighetsarbete som sorterats in i kategorierna verksamhet, information och lokaler.

För att underlätta uppföljningen skickades en mall ut till alla förvaltningar av samordnaren för arbetet enligt handlingsplanen.

Alla verksamheternas redovisningar sattes sedan samman. Resultatet presenterades först för arbetsgruppen som var med och tog fram handlingsplanen och gruppen fick även reflektera kring resultatet av arbetet.

I maj 2024 planeras ett besök i vid kommunala funktionshinderrådet med en presentation av uppföljningen av arbetet 2023 lämnas.

Redovisning utifrån fokusområdena i handlingsplanen

Kunskap

Aktivitet 1: Utredning om hur tillgänglighetsperspektivet inkluderas vid upphandlingar enligt lagen om offentlig upphandling och ta fram en åtgärdsplan utifrån de brister som uppmärksammats

Aktiviteten är genomförd enligt plan.

Uppdraget utfördes genom att tillgänglighetssamordnaren först skrev ner några frågeställningar inför mötet, som bokats med upphandlarna. Inför mötet fick upphandlarna ta del av frågor samt checklistor och tips på tillgänglighet vid upphandling från Myndigheten för delaktighet (MFD), Upphandlingsmyndigheten och Myndigheten för digital förvaltning, (Digg). Vid mötet fördes samtal kring frågorna, inspirerade från checklistorna och tipsen. Anteckningar skrevs efter mötet. Därefter togs en utredningsrapport fram och som kompletterats med förslag till åtgärder. Innan rapporten fastställdes fick upphandlarna möjligheten att lämna synpunkter på innehållet. Rapporten kan utgöra underlag till nästa generations handlingsplan.

Aktivitet 2: Tillgänglighetsinventering av kommunens verksamheter och anläggningar med stöd av tillgänglighetsdatabasen sker vart tredje år

Under 2023 har samhällsbyggnadsförvaltningen deltagit i en användardag där de fick information om tillgänglighetsdatabasen. De har också utsett en person som ska ansvara för arbetet med tillgänglighetsdatabasen och som i slutet på januari 2024 deltog i en utbildning. Efter det kommer arbetet med inventering att påbörjas. Aktiviteten är inte genomförd enligt plan. En person har nu utsetts och utbildats för uppdraget vilket lägger grunden för vidare arbete inom området från 2024.

Aktivitet 3: Kvarvarande uppgift för vissa verksamheter från 2022: Utbildning om funktionsnedsättningar, bemötande, enkelt avhjälpna hinder och tillgänglighet för personal som inte tidigare genomgått utbildning inom området i alla förvaltningar och bolag

På grund av sjukskrivning inom kommunstyrelseförvaltningen färdigställdes utbildningen som var tänkt att genomföras av kommunens verksamheter först i oktober 2022. Detta medförde att verksamheterna fick mycket kort tid på sig att genomföra utbildningen under året. Några utbildningar genomfördes under 2023 i stället och några enheter har inte genomfört utbildningen. Aktiviteten följs nu upp i samband med denna uppföljning 2023.

Utbildningen har publicerats på den nya intranätssidan om tillgänglighet. Syftet med utbildningen är att öka tillgänglighetsperspektivet i ordinarie arbete.

Under 2022 har fyra av fem enheter inom kommunstyrelseförvaltningen genomgått utbildningen. Inom samhällsbyggnadsförvaltningen och kultur- och utbildningsförvaltningen har samtliga enheter genomgått utbildningen. Inom socialförvaltningen har 10 av 17 enheter genomfört utbildningen. Det ska samtidigt nämnas att inom socialförvaltningen finns personalgrupper som redan har motsvarande utbildning. Ett exempel på detta är medarbetare inom stöd och service. Aktiviteten får därmed betraktas som genomförd.

Information

Aktivitet 4: Utvärdera denna plan och ta fram en ny handlingsplan från 2024

Inför arbetet med utvärderingen nedtecknades en idé om genomförandet som sedan bollades med Länsstyrelsen i Västra Götaland. Upplägget justerades något och förankrades sedan med kommunchefens ledningsgrupp och genomfördes sedan med stöd av tillgänglighetssamordnaren och förvaltningsamordnaren tillsammans med den koncerngemensamma arbetsgruppen som bildades när handlingsplanen togs fram år 2020.

Syftet med utvärderingen har varit att dra lärdom från arbetet med att ta fram, genomföra och följa upp handlingsplanen till och med 2023. Syftet har också varit att undersöka om handlingsplanen

anses vara genomförd, det vill säga när minst två tredjedelar av de övergripande aktiviteterna har genomförts. Utvärderingen visade att målet med handlingsplanen 2021-2023 uppnåddes.

Hösten 2023 utarbetades en ny plan som fick namnet handlingsplan för funktionshinderområdet i Melleruds kommun. Vid framtagandet användes även denna gång arbetsgruppen med representanter från Kommunala funktionshinderrådet samt kommunens alla förvaltningar, bolag och sakkunniga.

Samtidigt uppdaterades policyn och försågs med samma namn. Kommunfullmäktige fastställde de båda dokumenten i december 2023 (2023-12-20, § 124). Policyn beskriver i vilken riktning kommunen avser arbeta med det funktionshinderspolitiska området och anger bland annat att kommunen ska ha en handlingsplan för att identifiera och åtgärda hinder för tillgänglighet och att inkludera det funktionshinderspolitiska perspektivet i verksamheten så att nya hinder inte uppstår. Handlingsplanen och policyn utgör tillsammans den gemensamma kartan för Melleruds kommuns funktionshinderspolitiska arbete åren 2024–2026.

Redovisning av övrigt tillgänglighetsarbete

Nedan redovisas arbete med tillgänglighet inom kommunens alla förvaltningar under 2023, utöver aktiviteterna i handlingsplanen. Redovisningen görs i punktform och sorterats in i kategorierna verksamhet, information och lokaler.

Verksamhet – till exempel inom verksamhetsplanering, internutbildning, policydokument, inköp och upphandlingar samt som arbetsgivare.

- Tillgänglighetssamordnaren och projektledaren för framtagandet av policyn och handlingsplanen deltog i en utbildningsdag "funktionshinderspolitik i Fyrbodal" i Trollhättan den 23 februari 2023. Utbildningen hölls av Länsstyrelsen i västra Götaland.
- Samtliga skolor i kommunen är tillgänglighetsanpassade. Anpassning av klassrum, hjälpmedel och anpassade läromedel sker när skolan tar emot en elev med funktionsnedsättning.
- Socialförvaltningen har genomfört internutbildning i LSS-lag, yrkesroll, makt och kränkningar. Samt tagit fram och implementerat värdegrund i alla verksamheter.
- Utbildat två vägledare inom kommunikation (KomBo).
- Fortsatt utbildning för personal inom psykisk hälsa (MHFA).
- Brukarrådet har träffats
- Yrkesambassadörer
- Skapat en visningsmiljö för ökad kunskap om funktionsnedsättning, tydliggörande pedagogik och digitalt stöd.

Information – till exempel inom skriftlig information, webbplats och e-tjänster, film och tv, telefonsamtal, korrespondens och meddelanden, möten och konferenser samt sociala media

- På kommunens webbplats kontrolleras tillgängligheten på alla sidor en gång per dygn. I skrivande stund har vi 100 procents tillgänglighet. När det gäller e-tjänster är det en webbserver hos en leverantör. De jobbar kontinuerligt med att göra plattformen tillgänglig. Tester, som webbansvarig har gjort, visar på bra resultat.
- Ekonomienheten gör tillgänglighetskontroller på dokument som publiceras på hemsidan.

Socialförvaltningen har arbetat med:

- Framtagning av filmer för beskrivning av yrkesroll och verksamhet.
- Broschyrer med bild och text gällande information av yrkesroll och verksamhet.
- Broschyrer med bild och text gällande information och stödfunktioner gällande psykisk hälsa.
- Bild och text på informationsmaterial.
- Film om kommunikativ miljö.
- På Kulturbruket på Dal finns det information om kontoret och verksamhetens öppettider på en skylt med punktskrift utanför kontoret.

- På Kulturbruket finns även viss information tillgänglig på flera språk. Grundinformation om de vanligaste frågorna de får, ex. hur man köper biljetter.

På Melleruds bibliotek har

- Pedagogiska insatser gjorts kring digital tillgänglighet.
- Ökat antal läsplattor för utlån.
- Ytterligare uppgradering av LL (Lätt Läst). Böcker på lättläst svenska.
- Utökad uppgradering av Storstilsböcker för läsare med synhandikapp.
- Legimus för Daisytalböcker finns för synskadade och låntagare som av andra anledningar har svårt att läsa tryckta böcker.
- Hemlån av Daisyspelare finns för synskadade och låntagare som av andra anledningar har svårt att läsa tryckta böcker.
- Boken-kommer-verksamhet för låntagare som inte själva kan ta sig till biblioteket.
- Bokbuss och filial i Dals-Rostock ökar tillgängligheten för de som har svårt att besöka kommunbiblioteket.

Lokaler – till exempel när det gäller byggnad, entré, inredning och utrustning, skötsel och rutiner, offentliga rummet, samlingslokaler

- AB Melleruds Bostäder har byggt tre funktionsanpassade toaletter: Café Älvan, Socialtjänstens kontor Storgatan 26 och AB Melleruds Bostäders kontor Storgatan 16.
- Socialförvaltningen har skapat en visningsmiljö för ökad kunskap om funktionsnedsättning, tydliggörande pedagogik och digitalt stöd.
- Den fysiska miljön på biblioteket har förbättrats genom att utrymmet har utökats mellan bokhyllor, övrig möblering och genom breddning av vissa dörrar.
- På bibliotekets barnavdelning finns höj- och sänkbar katalogdator.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har

- Kompletterat tillgängligt omklädningsrum på Rådahallen med utrustning.
- På Karolinen har dörrautomatik monterats.
- Tillgänglighetsanpassade picknickbord finns nu i Sunnanå Hamn och Fagerlidsskolan.
- Färdigställt ledstråk i centrum.
- Asfalterat gångväg i PD-Lundgrensparken.
- Skolgatan anpassats med tillgängliga övergångsställen.

Tack för det gångna årets arbete inom tillgänglighetsområdet!